

Gagnrýnin hugsun og siðfræði

Námsáætlun, vorönn 2021

Kennari: Hildur Margrét Einarsdóttir

Netfang: hildur@bhs.is

Lýsing:

Farið er yfir viðfangsefni siðfræðinnar, þ.e. siðareglur, gildi og viðmið.

Einnig er farið í siðferðileg atriði sem eiga við umönnunarstéttir.

Lögð verður áhersla á að kynna nemendum gagnrýnnar hugsunar og röksemdafærslu við mat á siðferðilegum efnum.

Þekking, leikni, hæfni:

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- dyggð og farsæld
- nytjastefnunni
- reglusiðfræði og manngildi
- siðareglum ýmissa starfstétta
- leiðum og aðferðum sem nota má til þess að takast á við álitamál sem upp kunna að koma í starfi
- menningarlegri afstæðishyggju
- samfélagssáttmálanum
- lágmarkssiðferði
- borgaralegri óhlýðni
- siðferðilegum skyldum manna við dýr og náttúru
- röksemdafærslu við mat á siðferðilegum efnum

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- beita þeim kenningum sem til umræðu eru við ýmsar aðstæður
- nota þau hugtök sem til umræðu eru til að skoða umhverfi sitt á gagnrýnninn hátt
- lesa fjölmiðla á gagnrýnninn hátt, m.a. með hliðsjón af siðferðilegum þáttum
- hlusta á viðmælendur sína og bregðast við því sem þeir segja
- tjá sig með rökum, hvort sem er í ræðu eða riti

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að

- færa rök fyrir skoðunum sínum
- beita hugmyndum og kenningum heimspekilegrar siðfræði á þau mál sem upp kunna að koma við dagleg störf
- taka þátt í að móta siðareglur fyrir vinnustað
- setja sér siðferðileg markmið gagnvart einstökum þáttum þess starfs sem hann býr sig undir

Námsmat:

Fjölbreyttar aðferðir verða notaðar við kennslu og námsmat. Samræður af ýmsum toga, unnið í stærri og smærri hópum og nemendur kynna niðurstöður sínar. Leiðsagnarmat og jafningjamat. Ekki er gert ráð fyrir skriflegu lokaprófi en tvö próf verða á önninni sem gilda samtals 25 %. Próf 1 gildir 10 % og próf 2 gildir 15 %. Próf 2 er Heimapróf.

Skipting námsmats:

Virkni og ástundun: 10 %

Heimilda- og rökfærsluritgerð: 25 %

Verkefni 40 %

Próf 1: 10 %

Próf 2: 15 % (Heimapróf)

Námsgögn:

Stefnur og straumar í siðfræði eftir James Rachels. - Bók í bókabúðum, t.d. í A4.

Siðfræði lífs og dauða eftir Vilhjálm Árnason. – Pdf. skjal

Persónuvernd í nútímasamfélagi - Salvör Nordal – Pdf.skjal

Þjóðgildin – Gunnar Hersveinn – Pdf.skjal

Siðareglur – Sigurður Kristinsson - Pdf.skjal

Menningarbundin tjáskipti – Pdf. skjal

Aðrar mikilvægar upplýsingar:

Nemendur þurfa að ná 5,0 í öðru prófinu til þess að fá áfangann metinn.

Ath. að símanotkun í kennslustundum er ekki æskileg.

Vika	Dags.	Námsþættir	Námsmats- þættir
1	6.-8. jan.	Kynning á áfanganum – Farið yfir námsáætlun á Innu. Þagnarskyldan – Siðfræði lífs og dauða – Bls. 80-90 - Umræður um Þagnarskyldu.	Umræður
2	11.-15. jan.	Kafla 1 – Hvað er siðferði – Stefnur og straumar í siðfræði eftir James Rachels – Verkefni úr kafla 1.	Verkefni
3	18.-22. jan	Kafla 2 – Menningarleg afstæðishyggja – Stefnur og straumar í siðfræði – Verkefni úr kafla 2.	Verkefni
4	25.-29. jan.	Kafla 7 – Nytjastefnan – Stefnur og straumar í siðfræði – Verkefni úr kafla 7. Réttarhöld sett á svið (7. kafla í Stefnur og straumar í siðfræði).	Verkefni
5	1.-5. feb.	Kafla 11 – Samfélagssáttmálinn – Stefnur og straumar í siðfræði – Verkefni úr kafla 11. - Umræður	Verkefni
6	8.-12. feb.	Próf úr köflum 1, 2, 7 og 11. (Bókin Stefnur og straumar í siðfræði) Ath. vel verkefni úr köflunum.	Próf 1
7	15.-19. feb.	Siðareglur og ábyrgð heilbrigðis- og félagsstétta – Siðfræði lífs og dauða Bls. 69 – 80 – Pdf. skjal – Umræður – Val á ritgerðarefni.	Varða I
8	23.-26. feb.	Vorannarhlé 22. febrúar – Fimmtudagur: Siðareglur – Skyldur og ábyrgð starfsgreina eftir Sigurð Kristinsson – Pdf. skjal - Umræður – Vinna í ritgerð	Umræður Verkefni
9	1.-5. mars	Menningarbundin tjáskipti / Rasískar athugasemdir / Er hægt að kenna börnum víðsýni og fordómaleysi? Efni á pdf.skjali	Verkefni
10	8.-12. mars	Söfnun og notkun heilbrigðisupplýsinga – Persónuvernd í upplýsingasamfélagi - Bls. 45-61 – Pdf. skjal - Umræður	Umræður
11	15.-19. mars	Ábyrgð og frelsi – Þjóðgildin eftir Gunnar Hersvein. Bls. 35-57 – Pdf. skjal - Umræður Heiðarleiki og traust – Þjóðgildin eftir Gunnar Hersvein. Bls. 59 – 71 – Pdf. skjal – Umræður – Vinna í ritgerð	Hópavinna
12	22.-26. mars	Vinna í ritgerð	Varða II
13	29.mars-5. apríl	Páskaleyfi	Páskaleyfi
14	6.-9. apríl	Virðing og réttlæti – Þjóðgildin eftir Gunnar Hersvein. Bls. 83-99 – Pdf. skjal -Umræður – Vinna í ritgerð	Vinna í ritgerð
15	12.-16. apríl	Heimsókn í Bjarkarhlíð – Miðstöð fyrir þolendur ofbeldis, á Bústaðavegi. - Ath. skil á ritgerð.	Heimsókn og skil á ritgerð
16	19.-23. apríl	Heimapróf úr efni seinni hluta áfangans – Sjá yfirlit á Innu.	Heimapróf
17	26.-30. apríl	Heimsókn - Fræðsla og Forvarnir í Sigtúni í Reykjavík	Heimapróf
18	3.-7. maí	Lokaumræður – Kvikmynd sýnd	Loka- umræður
19	10.-14. maí	Lokaeinkunn – Sjá Innu	Kennslu lýkur

Tímaáætlun er sett fram með fyrirvara um nauðsynlegar breytingar.